

STS de 7 de desembre de 2016, recurs 3765/2014

Pensió de viduïtat i parelles de fet (accés al text de la sentència)

Una parella va conviure durant més de 25 anys i van tenir dos fills en comú (que tenen reconeguda la pensió d'orfandat). El pare va morir en un accident de treball. La seva parella aporta diversos documents que justifiquen la vida en comú, com la compra d'un habitatge, l'empadronament, els comptes bancaris en comú, etc. **L'INSS denega la pensió de viduïtat**, solució que és ratificada pel propi TS, sobre la base dels arguments següents:

- **La LGSS exigeix dos requisits simultanis perquè el membre supervivent de la parella de fet pugui obtenir la pensió de viduïtat:** a) la convivència estable i ininterrompuda durant el període de 5 anys; i b) la publicitat de la situació de convivència com a unió de fet, imposant -amb caràcter constitutiu i antelació mínima de 2 anys a la defunció- la inscripció en el registre de parelles de fet en algun dels registres específics existents a les comunitats autònomes o als ajuntaments del lloc de residència, o la constància de la seva constitució com a tal parella en un document públic.
- Per tant, **la pensió de viduïtat que la norma estableix no és a favor de totes les parelles de fet amb 5 anys de convivència acreditada, sinó en exclusiu benefici de les parelles de fet registrades un mínim de 2 anys abans** (o que han formalitzat la seva relació davant notari en el mateixos termes temporals) i que, així mateix, compleixin aquell requisit de convivència; **el que ha dut a afirmar que la titularitat del dret -pensió- únicament correspon a les "parelles de dret" i no a les genuïnes "parelles de fet"**.
- **L'acreditació de la convivència pot realitzar-se per qualsevol mitjà de prova amb força suficient per procurar convicció sobre aquest tema, sense que calgui inexcusablement el certificat d'empadronament.** En tot cas, **no compleix el requisit l'aportació del Llibre de família** -perquè es lliura també als progenitors de fills matrimonials i adoptius, cas en què únicament acredita la filiació-, **ni el testament nomenant hereva a la persona amb la qual es conviu, ni les disposicions testamentàries dels convivents** en les quals, a més de llegar una quota del 30% de la seva herència a l'altre, manifesten que tots dos conviuen maritalment, **ni ser la actora la beneficiària del pla de pensions del causant, ni aportar certificat municipal de la reserva per a la cerimònia nupcial.**
- En canvi, l'acreditació de la formalització de la parella de fet només pot realitzar-se mitjançant registre o document públic, amb una antelació mínima de 2 anys a la data de la defunció.

En definitiva, en aquesta sentència **es manté el criteri restrictiu a l'hora d'interpretar els requisits necessaris per poder accedir a la pensió de viduïtat en el cas de les parelles de fet.**